

[Stubbjær Pedersen]

ger, vil det blive en af de største fejltagelser, folketinget har begået i nyere tid.

Jeg skal starte med det, som vi i centrumdemokraterne ser som det positive, når forslaget nu engang er blevet fremsat. Vi er naturligvis særdeles tilfredse med, at regeringen nu har opgivet enhver form for tvang over for obligationskøberne. Det sagde CD med det samme nej til. Det var et nej, der var så klart, at det udløste et valg. På det tidspunkt før valget sagde regeringen, at en tvangsgivning var nødvendig i forbindelse med indeksslån, hvis de skulle få nogen effekt. Jeg vil gerne citere fra Jyllands-Posten den 22. august 1981:

»Vi tror ikke, at indeksobligationerne kan afsættes på det frie marked,« sagde Erling Olsen på pressemødet.«

Vi står altså her over for et forslag, som regeringen mener kan løse byggeriets problemer, landbrugets problemer og meget andet. Men vi står også over for et forslag, som den samme regering for få måneder siden ikke troede kunne få nogen effekt. Boligministeren siger i sin skriftlige redegørelse, at boligbyggeriet, som jo nærmest er gået i stå, skal i gang igen. Og det lyder som sød musik.

Der vil givetvis også være en del, der føler sig fristet af en nedsættelse af begynderhuslejen, som vel kan blive på omkring en tredjedel. Men – og jeg vil her tillade mig at sige heldigvis – mange løber ind i problemer, allerede når de skal have den sidste del af købesummen finansieret. Det kan blive meget svært at finde en långiver, der kan og vil nøjes med sikkerhed i form af et pantebrev i huset efter et indeksslån – et lån, som ingen kan sige noget om størrelsen af.

Lykkes det at købe en ejerbolig med indeksslån, kan de næste 18–20–25 år meget nemt vise sig at blive særdeles farlige. Sker der f. eks. i denne periode det mindste uheld, f. eks. sygdom, arbejdsløshed, eller hvad der nu kan ske, som betyder, at man går ned i indtægt, så vil de pågældende meget ofte blive nødsaget til at forlade deres hjem. Eller hvad hvis en 40–50-årig går hen og køber et hus med indeksslån. Ja så har han ikke nogen som helst mulighed for at beholde sit hjem, når han går på efterløn eller går på pension.

Men selv uden uheld af den art kan det blive meget usikkert at bo i et indekshus. Hvis vi f. eks. kom ind i en periode, som vi jo har været i de senere år, med faldende

realløn, vil terminerne blive en større og større belastning, og mange vil blive nødt til at give op. Hvorfor giver boligministeren ikke en reallønsgaranti over for ejerboligen, som han foreslår det for det almennyttige byggeri? For det er vel ikke, fordi boligministeren efterhånden ønsker at tvinge flere og flere over fra ejerbolig til lejerbolig?

Generelt favoriserer lovforslagene i høj grad det almennyttige byggeri. Hver gang ejerboligen f. eks. indekseres med et beløb, indekseres lejerboligen kun med 75 pct. af beløbet – og måske endnu mindre, da der jo her kan bruges en lønindeks, såfremt denne er lavere end nettoprisindeksen. Hertil kommer en række andre fordele, som det almennyttige byggeri får.

Centrumdemokraterne har den opfattelse, at så mange som muligt skal have mulighed for at eje deres bolig, såfremt de måtte ønske det. Derfor er vi bange for dette forslag.

Regeringen vil også løse landbrugets problemer med dette forslag – altså det samme forslag, som regeringen for få måneder siden ikke mente ville få nogen væsentlig effekt – og det er nok her, over for landbruget, at vi ser de største farer.

Den første grund er, at dette forslag giver regeringen bemyndigelse til at gøre, nøjagtigt hvad den vil, over for landbruget. Der står i § 3, stk. 3, at for lån til landbruget »... sker reguleringen efter stk. 2 dog på grundlag af den halvårige procentvise ændring i en af Danmarks Statistik offentliggjort landbrugs-specifik indeks. Boligministeren fastsætter efter aftale med landbrugsministeren nærmere regler om beregning af indeksen.«

Jeg bliver nødt til at spørge de herrer ministre: hvordan udregnes denne landbrugs-specifikke indeks? Og hvad er det for nogle nærmere regler, den fastsættes efter? Hvis man vil have, at folketinget skal gå ind i en drøftelse af et lovforslag, så skal vi dog i det mindste vide, hvad det er for noget, vi drøfter. Men måske ønsker ministeren lovforslaget vedtaget – måske med de radikales hjælp – for derefter uden hensyntagen til landbrugsorganisationer og hen over hovedet på folketinget at fastsætte en landbrugsspecifik indeks, om regeringen nu måtte finde det rimeligt.

Jeg ved godt, det bliver sagt, at det jo er frivilligt, om landbruget vil tage indeksslån eller ej. Men i praksis passer det jo ikke.